Dosarul nr. 21r-378/25 (1-24086884-02-21r-16042025)

D E C I Z I E

19 noiembrie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Beșelea
judecători Olga Cojocaru și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 4- Cricova, Falcă Vitalie, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 martie 2025, privind examinarea plângerii condamnatului Ceban Victor împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 05.08.2024, în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a parvenit plângerea condamnatului Ceban Victor împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 4-Cricova referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 martie 2025 a fost admisă parțial plângerea condamnatului Ceban Victor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Ceban Victor, a fost deţinut în Penitenciarul nr. 4 Cricova în perioadele: 14.02.2023 - 18.05.2023; 25.05.2023 - 17.01.2025 (93 zile + 603 zile), în total 696 (șase sute nouăzeci și șase) zile, în

condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale.

3. Nefiind de-acord cu încheierea respectivă, directorul Penitenciarului nr. 4-Cricova, Falcă Vitalie a depus recurs prin care solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care plângerea condamnatului să fie respinsă.

În motivarea cerințelor, recurentul a invocat în esență faptul că, condamnatul nu a explicat în nici un fel condițiile materiale de detenție pe care le contestă, şi nu a prezentat nici o dovadă în sensul atestării condițiilor precare. Prin raportul prezentat a fost demonstrat faptul că, pe parcursul deținerii lui Ceban Victor au fost respectate din, toate punctele de vedere standardele de întreținere a condamnaților şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante.

4. Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.* Părțile au fost înștiințate legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (unu) zile înainte de data ședinței de judecată. Careva referințe nu au fost depuse de către părți.

5. Examinând materialele cauzei în raport cu argumentele din recurs, Colegiul penal ajunge la concluzie că recursul urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii primei instanțe, ca fiind legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin.(l) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art.469 alin. (1) pct. 17^{1}) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: **constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor**.

Potrivit art. 473^{3} alin. (2) Codul de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Potrivit art. 473^{2} alin. (3) Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit materialelor cauzei, Ceban Victor a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ungheni din 14.11.2019 în baza art. 172 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08.07.2020 a fost casată sentința Judecătoriei Ungheni din 14.11.2019, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care se recunoaște vinovat Ceban Victor in baza art. 172 alin. (2) lit.a) Cod penal cu stabilirea pedepsei de 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 29.11 2022 în temeiul art. 473^2 - 473^4 CPP, a fost redus termenul de pedeapsă a lui Ceban Victor, cu 159 zile (pentru perioada de deținere in penitenciarul nr. 11 - Bălți și nr. 13 - Chișinău). Hotărâre menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20.03.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 21.02.2023 în temeiul art. 473^2 - 473^4 CPP, a fost admisă parțial plângerea lui Ceban Victor. S-a constatat faptul că, condamnatul Ceban Victor a fost deținut în calitate de condamnat - de la 01.12.2022-13.02.2023 (74 de zile), în penitenciarul nr. 4 - Cricova, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa închisorii stabilita lui Ceban Victor, cu 7 zile. Totodată, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă plângerea condamnatului Ceban Victor împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă detenția acestuia în penitenciarul nr. 11 - Bălți și nr. 13 - Chișinău în perioadele 05.07.2019-16.03.2020 și 16.03.2020-20.08.2020. La fel, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea condamnatului Ceban Victor împotriva administrației instituției penitenciare prin care invocă detenția acestuia în penitenciarul nr. 4 - Cricova, în perioada 20.08.2020-01.12.2022, în condiții care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13.11.2023 a fost menținută încheierea menționată.

Începutul termenului de executare a pedepsei se calculează din 04.07.2019, iar sfârșitul termenului de executare a pedepsei s-a împlinit la 18.01.2025 (cu calculul a 159 zile, și respectiv 7 zile reduse).

Potrivit informației prezentate de instituția Penitenciară, Ceban Victor a fost eliberat din detenție la data de 17.01.2025, fiind eliberat în legătură cu executarea integrală a pedepsei.

Se apreciază că, în rezultatul multiplelor vizite de monitorizare a condițiilor de detenție în penitenciarele din Republica Moldova, atât din partea Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau pedepselor Inumane sau

Degradante al Consiliului Europei (CPT), dar și din partea Consiliului pentru Prevenirea Torturii (investit, la nivel național, cu atribuții privind asigurarea protecției persoanelor împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante), de fiecare dată în rapoartele adoptate s-au constatat abateri de la standardele internaționale în materia condițiilor de detenție, soldate cu emiterea recomandărilor de rigoare adresate autorităților competente pentru fiecare instituție penitenciară în parte.

Respectiv, în materia asigurării unor condiții decente de detenție, autoritățile naționale nu asigură un nivel minim garantat pentru deținuți. Deoarece condițiile de detenție precare în penitenciarele din Republica Moldova au un caracter sistemic, iar la moment nu există nici un act oficial ce ar confirma remedierea tuturor condițiilor de detenție precare stabilite anterior, totodată ținând cont de faptul că eforturile autorităților naționale se rezumă doar la îmbunătățirea stărilor de fapt din penitenciare constatate în rapoartele anterioare, însă fără eradicarea problemei condițiilor de detenție precare în esență, Colegiul penal ajunge la concluzia că detenția persoanelor în penitenciarele din Republica Moldova atinge nivelul minim de ingerință conform art. 3 CtEDO, ceea ce impune aplicarea obligatorie a mecanismului național compensatoriu.

La caz, instanța de fond corect a constatat că, condamnatul Ceban Victor s-a aflat în Penitenciarul nr. 4– Cricova în perioada de timp din 14.02.2023 - 18.05.2023; 25.05.2023 - 17.01.2025 (93 zile + 603 zile), în total 696 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Contrar celor invocate în recurs, instituția penitenciară nu a putut combate afirmațiile condamnatului Ceban Victor, că acesta nu s-ar fi deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Cu referire la mecanismul compensatoriu acordat de către instanță, se apreciază la acest capitol, că Ceban Victor a fost eliberat la data de 17.01.2025, în legătură cu executarea integrală a pedepsei, fără ca el să mai concretizeze cerințele sale, astfel în privința acestuia nu mai poate fi aplicată reducerea pedepsei în temeiul art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța întemeiat a constatat doar condițiile contrare de detenție.

În prezența circumstanțelor sus enunțate, Colegiul penal statuează asupra temeiniciei încheierii instanței de fond, considerent din care recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat.

6. În conformitate cu prevederile art. art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), 469 – 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 4- Cricova, Falcă Vitalie, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana 28 martie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Eugeniu Beșelea

Judecătorii: Olga Cojocaru

Vitalie Budeci